

Història i Gènere a l'Antiguitat

Codi: 100369

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500501 Història	OT	4	0
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Vidal Palomino

Correu electrònic: Jordi.Vidal.Palomino@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap

Objectius

El principal objectiu de l'assignatura és el de situar el gènere al mateix nivell que altres variables com l'estatus socioeconòmic o l'etnicitat a l'hora d'explicar la configuració social de les quatre grans civilitzacions del món antic (Mesopotàmia, Egipte, Grècia i Roma). En acabar l'assignatura, l'alumnat haurà de ser capaç d'explicar aquestes civilitzacions a partir del concepte treballat a classe de la interseccionalitat.

Competències

Arqueologia

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Ciències de l'Antiguitat

- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius, especialment en relació amb la ideologia i els biaixos etnocèntrics i sexistes.
2. Analitzar les qüestions clau que permetin abordar l'estudi dels fenòmens històrics des d'una perspectiva de gènere.
3. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
4. Aprendre de manera autònoma.
5. Avaluar críticament els models que expliquen l'Època Antiga.
6. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere
7. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere.
8. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
9. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
10. Conèixer els debats historiogràfics principals referents a l'antiguitat.
11. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
12. Dominar la història universal de l'antiguitat.
13. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
14. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
15. Identificar el context en que s'inscriuen els processos històrics
16. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
17. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
18. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
19. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
20. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
21. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
22. Interpretar textos històrics en relació amb els contextos arqueològics.

23. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
24. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
25. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
26. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
27. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
28. Saber llegir textos històrics escrits en suports diversos.
29. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
30. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
31. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

Al llarg de l'assignatura es desenvoluparan sis grans blocs temàtics:

Tema 1. Tendències historiogràfiques en l'estudi del gènere a l'antiguitat

Tema 2. Mesopotàmia: fonts, condició jurídica, els cicles vitals, l'àmbit laboral, exercici del poder polític, sexualitat, religió i bruixeria, art i literatura, masculinitats.

Tema 3. Egipte: fonts, condició jurídica, els cicles vitals, l'àmbit laboral, exercici del poder polític, sexualitat, religió, art i literatura, masculinitats.

Tema 4. Grècia: Misogínia, condició jurídica, els cicles vitals, l'àmbit laboral, sexualitat, violència de gènere, sexualitat, religió, art, Esparta, les dones "bàrbares", masculinitats.

Tema 5. Roma: República i Imperi.

Tema 6. L'àmbit judeocristià

Per descomptat, i com no podria ser d'una altra forma en aquesta assignatura, el contingut de la mateixa serà especialment sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Metodologia

La metodologia docent de l'assignatura incorpora tres tipus d'activitat:

(1) Classes teòriques

(2) Seminaris. Al llarg del curs es realitzaran tres seminaris on s'analitzarà el tema específic de la violència estatal contra les dones a Mesopotàmia, Egipte i Grècia. Els seminaris estaran dirigits per tres convidades, especialistes en el tema proposat.

(3) Pràctiques d'Aula: les classes teòriques es combinaran amb sessions pràctiques d'anàlisi de fonts primàries.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials	88,5	3,54	
Pràctiques d'aula, resolució d'exercicis	30	1,2	

Tipus: Supervisades

Seminaris

30

1,2

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura consta de tres activitats: dos comentaris de fonts primàries i un examen

- Primer comentari. Data d'entrega: 31/10/2018 (25% de la nota final)
- Segon comentari. Data d'entrega: 07/01/2019 (25% de la nota final)
- Examen: 18/12/2018 (50%)

Després de la publicació de les qualificacions de cadascuna de les tres activitats s'establirà un calendari de revisió de les qualificacions per a l'alumnat.

L'única activitat d'avaluació recuperable és l'examen

L'alumnat serà qualificat com a "No avaluable" i no podrà presentar-se a recuperació si la nota mínima del conjunt de l'Avaluació continuada és de 3,5 o inferior.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 28, 29, 30
Primer comentari	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Segon comentari	25	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Bibliografia

Bahrani, Z. 2001: *Women of Babylon*, London.

Budin, S. L. / Turfa, J. M. (eds.): *Women in Antiquity*, Oxon.

Cantarella, E. 1991: *La mujer romana*, Santiago de Compostela.

Graves-Brown, C. 2010: *Dancing for Hathor. Women in Ancient Egypt*, London / New York.

Iriarte, A. 2002: *De amazonas a ciudadanos. Pretexto ginecocrático y patriarcado en la Grecia antigua*, Madrid.

James, S. L. / Dillon, S. (ed.) 2012: *A companion to women in the ancient world*, Blackwell.

Justel, J. J. / Garcia, A. (eds.) 2018: *Las mujeres en el Oriente cuneiforme*, Alcalá de Henares.

Loraux, N. 2004: *Las experiencias de Tiresias (Lo masculino y lo femenino en el mundo griego)*, Barcelona.

Molas, D. (ed.), 2002: *Vivir en femenino. Estudio de mujeres en la antigüedad*, Barcelona.

- Molas, D. (ed.), 2007: *Violencia deliberada: las raíces de la violencia patriarcal*, Madrid.
- Mossé, C. 1994: *La mujer en la Grecia clásica*, Madrid.
- Picazo, M. 2008: *Alguien se acordará de nosotras. Mujeres en la ciudad griega antigua*, Barcelona.
- Pomeroy, S. 1987: *Diosas, ramera, esposas y esclavas*, Madrid.
- Robins, G. 1996: *Las mujeres en el antiguo Egipto*, Madrid.
- Stol, M. 2016: *Women in the Ancient Near East*, Berlin.